

EÉN JAAR IN DE WONDERE WERELD VAN GROEN

"Ja maar, ik ben geen lid van het Natuurhistorisch Genootschap" stamelde ik tegenover de medewerkers van de afdeling Groen die als vertegenwoordiging van de afdeling mochten proberen in te schatten wat voor vlees ze in de kuip zouden krijgen. "Dat maakt toch niet uit, ons gaat het er om dat je een goed afdelingshoofd bent", was ongeveer het antwoord van één van de leden van de vertegenwoordiging.

Dat was een jaar geleden, toen ik solliciteerde naar de functie van afdelingshoofd Groen van de provincie Limburg. Na acht jaar projectleider Grensmaas te zijn geweest leek het mij goed om de fakkel aan anderen over te dragen, niet wetende dat de vlam een jaar later goed in de pan zou slaan wat betreft dat project, maar daarover straks meer.

Augustus 2000 ben ik binnengekomen in een afdeling waar van veel medewerkers een grote betrokkenheid hebben bij bos, natuur en landschap van onze provincie. Terecht, want in mijn ogen is het Limburgs Groen een grote inspiratiebron vergeleken met menige andere provincie. Maar bronnen dreigen soms onvolgende gevoed te worden en drogen dan op. Zo is het ook met natuur en landschap in

Limburg. Het behoeft geen betoog dat ons Limburgs Groen bedreigd wordt, soms overduidelijk door de aanleg van wegen of stadsuitbreiding, soms sluipend door processen zoals de intensivering van de landbouw, grondwateronttrekkingen of verstoring. Het is aan particulieren, verenigingen, stichtingen, private partijen, maar vooral aan de overheid om die negatieve ontwikkelingen een halt toe te roepen, te behouden wat er nog is en kansen voor natuur en landschap te benutten waar dat kan. Of de overheid, en dan in het bijzonder het provinciaal bestuur van Limburg daarin slaagt, laat ik graag aan anderen over om te beoordelen. Het is in ieder geval onze taak als afdeling Groen om vanuit een professionele houding en een zekere gedrevenheid voor natuur, bos en landschap ons bestuur goed te bedienen om dit mogelijk te maken.

Ons werk staat of valt met kennis: zonder inzicht in natuurlijke processen, de kwaliteitsontwikkeling van natuur en landschap en de invloed van de mens daarop, is het moeilijk om goed werk te leveren. Bovendien is het goed als buitenstaanders ons kritisch volgen en van tijd tot tijd aangeven wat goed gaat en wat niet. Als het aan mij ligt dient de 'luis in de pels' altijd een prioritaire maar onbedreigde soort te blijven!

Het Grensmaasproject kent tegenwoordig heel wat luizen in de pels. Het kan verkeren: nog geen drie jaar geleden stonden Frans Schepers en ik in de harmonieuzalen in het Grensmaasgebied de plannen toe te lichten en te verdedigen. Dat laatste bleek echter nauwelijks nodig: er was een verrassend groot draagvlak. Maar er waren ook vragen: wie garandeert de integrale uitvoering, krijgt grindwinning niet de overhand, hoe groot is de overlast? Nu is duidelijk hoe lastig het is een dergelijk omvangrijk project door de besluitvorming te loodsen. De grindwinning is altijd de (financiële) motor van het project geweest maar blijkt nu tevens de achilleshiel te zijn. Ergens in de afgelopen drie jaar is de motor gaan haperen en zijn ecologie en economie in onbalans geraakt. Het is te betreuren dat in alle discussies

als een soort reflex geroepen wordt dat er dan maar minder natuur moet komen omdat er geen draagvlak is of omdat het project niet financieel haalbaar is. Het is de kunst om de geest weer in de fles te krijgen en vanuit de beoogde integratie van doelen toch tot een uitvoerbaar project te komen. Het Grensmaasgebied en haar bewoners verdienen dit.

Dat economie en ecologie regelmatig spanningen oproepen gaat aan het Natuurhistorisch Genootschap niet voorbij.

Ook dit nummer geeft met de Trade Ports rond Venlo weer een voorbeeld van een project waar de spanningen aanwezig zijn. En gaandeweg denk ik dat de schare van lezers zal veranderen: wijsgeworden door menige vertraging in de procedure vinden wellicht ook de projectontwikkelaars, wegenbouwers en grindwinners hun weg naar dit blad. Mogelijk met een lichte siddering zullen zij bij elke uitgave weer kijken welke rampspoed op hun weg dreigt te liggen. Want natuur heeft steeds duidelijker met zakelijke belangen te maken, getuige de vele discussies over Korenwolf, Zeggekorfslak en doorsnijding van de Ecologische Hoofdstructuur.

Paddestoelenstudiegroep, Spinnenwerkgroep, Mollusken Studiegroep: het komt soms wat Tolkien-achtig bij mij over, maar dat neemt niet weg dat ik een grote waardering voor het Genootschap heb. Om met beperkte middelen in staat te zijn op wetenschappelijk verantwoorde basis zo'n blad uit te geven is op zijn minst bijzonder te noemen. Wellicht moet ik toch eens lid worden....

Fred Offerein

